

CRÒNICA TEATRE

Rosa Peroy / @RPeroy

La incòmoda honestedat

Dissabte al vespre La Llotja de Lleida respirava ambient de gran esdeveniment.

A les 21:03 el teatre, ple a vessar, es quedava a les fosques per il·luminar un escenari gairebé nu, amb dues banquetes semicirculars i un tamboret que acolliria l'hora i mitja llarga que dura l'espectacle.

Sòcrates. Juicio y muerte de un ciudadano, de Mario Gas i Alberto Iglesias, és un text construït amb una bellesa descarnada. Pou-Sòcrates, en el bell mig de l'escena, envoltat de la seua dona i els seus amics i enemics, dialoga, pensa en veu alta, dubta, ens interpel·la, sense deixar un aire *brechtian*, gairebé pedagògic, tot recreant els darrers dies d'un brillant pensador que no va deixar res escrit però que el seu consistent llegat intel·lectual va dividir la filosofia en presocràtica i socràtica.

Sòcrates-Pou és un ciutadà atenienc, que, en la seua pertinença re-

cerca de la veritat tot s'ho qüestiona, i li agrada parlar, raonar, malgrat desmuntar els pilars d'una democràcia corrupta en la Grècia de fa 2.500 anys. Especialment tendra, per ben executada, és l'escena en què el seu amic Critó —un mesurat Carles Canut— intenta convèncer el filòsof, ja empresonat, de salvar la vida, escapant. Sòcrates no amaga —en un monòleg interior amb veu alta— la por, s'acusa de supèrbia i en el soliloqui es lamenta de la crueltat de la condemna: "Tinc setanta anys: només els hagués calgut esperar una mica".

Pou és un Sòcrates vehement, eloqüent i sense retòrica, que s'apropa

als ciutadans d'Atenes —o al públic de la Llotja— i ens adreça un "Aver-

gonyiu-vos!" sense paliatius que ens recorda a l'*Indigneu-vos!* d'un

Hessel tan proper —i tan llunyà de la Grècia actual— que no ens deixa indiferent.

A l'inici de l'obra, Sòcrates-Pou demana al públic que s'abstingui de fer fotos, de mirar whatsapps i de (sisplau) tossir. Els missatges que arribin de fora de ben segur podran esperar una mica, ens etziba.

El judici, efectivament, acaba, tal i com l'espectador sap que acabarà. La ingesta de la cicuta s'ha consumat i el verí del dubte s'ha inoculat en la nostra consciència. Els llums s'encenen. Els actors saluden. El públic de Lleida, el poble d'Atenes, aplaudeix, sabent que dins de tots i cadascun de nosaltres hi ha la mesquina de l'avergonyit i l'honestedat del filòsof. Aquesta honestedat ens fa posar dempeus i aplaudir llargament, mentre Pou somriu feliç.

Quan els actors fan mutis pel fòrum, només llavors, algú —tímida i incòmodament— gosa tossir.